

TREKSEL uit VONNIS

RECHTBANK
van
EERSTE AANLEG
te
BRUSSEL

Griffie nr.

Parket nr. 66.99.3382 – 03 en 66.99.3382 – 03bis

O.R. t

Ref. griffie :

Tijdens de openbare terechtzitting van vijftien april 2010 heeft de 6° Kamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel rechtsprekend in correctionele zaken, het volgende vonnis gewezen :

In de zaak van :

De Procureur des Konings, in naam van zijn ambt

En :

, samenwonende te

- burgerlijke partijen -

Die werden vertegenwoordigd door Mr. , advocaat te

Tegen :1. , leunhandelaar, geboren te op
wonende te

- beklagde -

Die verscheen en werd bijgestaan door Mr. , advocaat te

2. , zelfstandige, geboren te op
wonende te

- beklagde -

Die werd vertegenwoordigd door Mr. loco Mr. , advocaat te

3. , helpster in restaurant, geboren te op
, wonende te

- beklagde -

Die werd vertegenwoordigd door Mr. loco Mr. , advocaat te

Wat betreft :

(notitienummer 66.99.3382 - 03)

***Beklaagd van,
in het gerechtelijk arrondissement***

- om het misdrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben,
- om, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden,
- om, door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, dit misdrijf rechtstreeks uitgelokt te hebben;

tussen 1 januari 1993 en heden, meermaals, terwijl de feiten de achtereenvolgende en voortdurende uiting uitmaken van hetzelfde misdadig opzet en de delictueuze toestand nog steeds voortduurt;

A. met overtreding van de artikelen 44 § 1-1°, 64, 65 en 69 van de wet van 29 maart 1962, gewijzigd door de wet van 22 december 1970, gewijzigd door de wet van 22 december 1970, van de artikelen 42, 66, 68 en 72 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, waarvan de bekrachtiging bij decreet dd. 4 maart 1997, thans bestraft door de artikelen 99, 1°, 146, 1, 1-1°, 3° en 7° en 147 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, gewijzigd door de decreten van ruimtelijke ordening van 4 juni 2003 en van 22 april 2005 ;

1) tussen 1 januari 1993 en 31 mei 2002, zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen, een bouwwerk opgericht te hebben, en meer bepaald een verharde toegangsweg in een woongebied met landelijk karakter over een afstand van 50 meter vanaf de gekadastraerd op het onroerend goed gelegen te toebehorende aan :

2) tussen 1 januari 1993 en 31 mei 2002, zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen, een bouwwerk opgericht te hebben, en meer bepaald een parking in landschappelijk waardevol agrarisch gebied op het onroerend goed gelegen te gekadastraerd toebehorende aan

B. met overtreding van de artikelen 44 § 1-1°, 64, 65 en 69 van de wet van 29 maart 1962, gewijzigd door de wet van 22 december 1970, gewijzigd door de wet van 22 december 1970, van de artikelen 42, 66, 68 en 72 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, waarvan de bekrachtiging bij decreet dd. 4 maart 1997, thans bestraft door de artikelen 99, 1°, 146, 1, 1-1°, 3° en 7° en 147 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, gewijzigd door de decreten van ruimtelijke ordening van 4 juni 2003 en van 22 april 2005,

1) tussen 1 januari 1993 en heden, de toestand omschreven in hierboven vermelde tenlastelegging A1 gehandhaafd te hebben, het onroerend goed waarop de inbreuk gepleegd werd gelegen zijnde ter plaatse zoals vermeld onder de tenlastelegging A1 ;

2) tussen 1 januari 1993 en heden, de toestand omschreven in hierboven vermelde tenlastelegging A2 gehandhaafd te hebben, het onroerend goed waarop de inbreuk gepleegd werd gelegen zijnde ter plaatse zoals vermeld onder de tenlastelegging A2 ;

En wat betreft :

(notitlenummer 66.99.3382-

03bis)

**Beklaagd van,
in het gerechtelijk arrondissement**

Tussen 31 juli 1993 en 1 augustus 2002, de herhaalde opeenvolgende feiten het gevolg zijnde van éénzelfde aanhoudend misdadig opzet en, dienvolgens, een collectief of voortgezet misdrijf uitmakend en aanzien wordend als één strafbare handeling, ten opzichte waarvan de verjaring der strafvordering slechts aanvangt vanaf de laatste strafbare daad terwijl de delictueuse toestand nog steeds voortduurt, de verjaring van de strafvordering tijdig en regelmatig gestuit zijnde binnen de vijf jaar te rekenen van de dag waarop de laatste strafbare feiten werden gepleegd, met name en onder meer door daden van onderzoek of vervolging, namelijk de verjaring gestuit zijnde door de beschikking van de raadkamer van 24 mei 2007.

I. De eersteen de tweede

Als daders, ofwel om het hieronder omschreven misdrijf te hebben uitgevoerd, ofwel om aan de uitvoering rechtstreeks te hebben medegewerkt, ofwel om door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet had kunnen worden gepleegd, ofwel om door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, rechtstreeks het misdrijf te hebben uitgelokt,

tussen 31 juli 1993 en 1 augustus 2002,

A. Bij inbreuk op artikelen 44§ 1-1°, 45 § 4, 64 en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (BS 12 april 1962), zoals nadien geformuleerd in de artikelen 42 § 1, 43 § 4, 66 en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996 (BS 15 maart 1997), door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van verordeningen vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet,

door namelijk zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen te hebben gebouwd, een grond gebruikt voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, te hebben afgebroken, herbouwd of een bestaande woning te hebben verbouwd (instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd), in casu

1. door op het terrein, gelegen te
in eigendom toebehorende aan een verharde
toegangsweg te hebben aangelegd op een niet nader bepaalde datum, gelegen tussen 31 juli
1993 en 1 januari 1994, ("onmiddellijk ... de eerste dagen bij de start van de
handelshuurovereenkomst op 1 augustus 1993", sic blz.7 van de conclusie voor appellanten,
d° 28 juni 2007), in een woongebied met landelijk karakter over een afstand van 50 meter
vanaf de op het onroerend goed gelegen te
gekadastreerd toebehorende aan

II. De eerste**en de tweede**

Als dader, ofwel om het hieronder omschreven misdrijf te hebben uitgevoerd, ofwel om aan de uitvoering rechtstreeks te hebben medegewerkt, ofwel om door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet had kunnen worden gepleegd, ofwel om door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, rechtstreeks het misdrijf te hebben uitgelokt,

tussen 31 juli 1993 en 1 augustus 2002,

A. Bij inbreuk op artikelen 44 § 1-1°, 45 § 4, 64 en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van stedenbouw (BS 12 april 1962), zoals nadien geformuleerd in de artikelen 42 § 1, 43 § 4, 66 en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996 (BS 15 maart 1997), door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet,

door namelijk zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen te hebben gebouwd, een grond gebruikt voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, te hebben afgebroken, herbouwd of een bestaande woning te hebben verbouwd (instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd), in casu

1. door op het terrein, gelegen te
in eigendom toebehorende aan
een parking te hebben
aangelegd op een niet nader bepaalde datum, gelegen tussen 31 juli 1993 en 1 januari 1994, ("onmiddellijk ... de eerste dagen bij start van de handelshuurovereenkomst op 1 augustus 1993", sic blz 7 van de conclusie voor appellanten, d^o28 juni 2007), in landschappelijk waardevol agrarisch gebied op het onroerend goed gelegen te
gekadastraerd
toehorende aan

2. en de sub II.A.1. omschreven toestand in stand gehouden te hebben te
gekadastraerd
in de periode van deze van de
oprichting van het litigieuze bouwwerk (zie tenlastelegging II.A.1.supra) tot en met 24 maart 2007;

B. Bij inbreuk op de artikelen 42 § 1, 1°, 66 en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen, vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet en voormeld decreet, namelijk door zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen gebouwd te hebben, een grond gebruikt te hebben voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, te hebben afgebroken, herbouwd of een bestaande woning te hebben verbouwd (instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd),

de sub II.A.1. hierboven omschreven toestand te hebben behouden, te
gekadastraerd
in eigendom toebehorende aan
in de periode gaande van 25 maart 1997 tot 30 april 2000;

C. Bij inbreuk op de artikelen 1, 2, 99 § 1-1° (en § 3), 146-1°, 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 (BS 8 juni 1999) de artikel 99 § 1-1° bepaalde handelingen, werken of wijzigingen zonder voorafgaande vergunning te hebben uitgevoerd, voortgezet of in stand gehouden, door namelijk zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning te hebben gebouwd op een grond één of meer vaste inrichtingen te hebben geplaatst, een bestaande vaste inrichting of bestaand bouwwerk te hebben afgebroken, herbouwd, verbouwd of uitgebreid, met uitzondering van instandhoudings- of onderhoudswerken, die geen betrekking hebben op de stabiliteit in casu :

op het terrein, omschreven onder de tenlastelegging II. A. 1., door de instandhouding van de onder de tenlastelegging II. A. 1. omschreven toestand te gekadastréerd in eigendom toebehorende aan
vanaf 1 mei 2000 tot 31 juli 2002;

Omtrent de procedure:

Gezien de stukken van het dossier ;

Gezien de beschikking d.d. 24 mei 2007 waarbij de Raadkamer van deze Rechtbank de beklaagden naar de correctionele Rechtbank heeft verwezen ;

Gelet op het hoger beroep tegen voormelde beschikking ingesteld door tweede beklaagde en derde beklaagde

Gezien het arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling d.d. 2 april 2009 waarbij de tenlasteleggingen ten aanzien van tweede beklaagde en werden heromschreven en voor de heromschreven tenlasteleggingen sub IA2, IB en IC het verval van de strafvordering werd vastgesteld en beklaagden voor de tenlasteleggingen sub IA1, IIA1 en IIA2, IIB en IIC werden verwezen naar de correctionele rechtbank;

Gezien de afzonderlijke dagvaardingen voor enerzijds en anderzijds en

Gezien de overschrijving van de dagvaarding op 4 december 2009 op het hypotheekkantoor onder refertenummer

Gezien de besluiten en stukken van de burgerlijke partij;

Gehoord de eisen, middelen en conclusies van de burgerlijke partij ;

Gezien de besluiten en stukken neergelegd voor eerste beklaagde;

Gezien de besluiten neergelegd voor tweede en derde beklaagden;

Gehoord de uitleg en verdedigingsmiddelen van de beklaagde ;

Gehoord Substituut-Procureur des Konings, in zijn vordering.

Gehoord het antwoord van de beklaagden;

---

1. Verbetering en aanvulling van de dagvaarding in het licht van de gewijzigde wetgeving.

1.1. Wat betreft

De plenaire vergadering van het Vlaams Parlement keurde op 18 maart 2009 het Aanpassings- en aanvullingsdecreet goed (hierna Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening). Dit nieuwe decreet trad – op enkele uitzonderingen na – in werking op 1 september 2009.

De inleidende akte dient te worden aangevuld als volgt :

- wat de feiten sub A 1 betreft, bij inbreuk op artikel 4.2.1.1^o Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, thans strafbaar gesteld door artikel 6.1.1. lid 1, 1° en artikel 6.1.1. lid 1, 3° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening; (als eigenaar toestaan of aanvaarden dat de feiten sub 4.2.1 worden gepleegd, voortgezet of in stand gehouden) ;
- wat de feiten sub A 2 betreft, bij inbreuk op artikel 4.2.1.5^o b), thans strafbaar gesteld door artikel 6.1.1. lid 1, 1° en artikel 6.1.1. lid 1, 3° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (als eigenaar toestaan of aanvaarden dat de feiten sub 4.2.1 worden gepleegd, voortgezet of in stand gehouden);
- wat de feiten sub B 1 betreft, bij inbreuk op artikel 4.2.1.1^o Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, thans niet langer strafbaar gesteld gezien artikel 6.1.1. lid 3 en 6.1.2 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
- wat de feiten van de tenlastelegging sub B 2 betreft, bij inbreuk op artikel 4.2.1.5^o b) Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, thans niet langer strafbaar gezien artikel 6.1.1. lid 3 en 6.1.2 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

1.2. Wat betreft

en

Het arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling d.d. 2 april 2009 dateert van voor de inwerkingtreding van het Aanpassings- en aanvullingsdecreet op 1 september 2009.

De inleidende akte dient te worden aangevuld als volgt :

- *“de feiten sub IAI op het ogenblik van de dagstelling strafbaar gesteld door de artikelen 1, 2, 99 § 1,1^o, 146 eerste lid-1°,3° en 7°, 146 derde en vierde lid , 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 (BS 8 juni 1999) en thans als inbreuk op artikel 4.2.1.1^o Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, strafbaar gesteld door artikel 6.1.1. lid 1, 1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;*
- *“de feiten sub IIA1 en IIA2: op het ogenblik van de dagstelling strafbaar gesteld door de artikelen 1, 2, 99 § 1,1^o, 146 eerste lid-1°,3° en 7°, 146 derde en vierde lid , 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 (BS 8 juni 1999) en :*
  - * *wat betreft de feiten sub IIA1 als inbreuk op artikel 4.2.1.5^o b) Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, thans strafbaar gesteld door artikel 6.1.1. lid 1, 1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;*
  - * *wat betreft de feiten sub IIA2 thans niet langer strafbaar gesteld gezien artikel 6.1.1. lid 3 en 6.1.2 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;*
- *“de feiten sub IIB en IIC op het ogenblik van de dagstelling strafbaar gesteld door de artikelen 1, 2, 99 § 1,1^o, 146 eerste lid-1°,3° en 7°, 146 derde en vierde lid , 147, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 (BS 8 juni 1999) en thans niet langer strafbaar gesteld gezien artikel 6.1.1. lid 3 en 6.1.2 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.*

De tenlastelegging sub IIA2, te worden verbeterd waar er als einddatum 24 maart 2007 werd weerhouden. In casu dient overeenkomstig de aangepaste vordering van de Procureur-Generaal als einddatum 24 maart 1997 worden weerhouden. Dit betreft een louter materiële verbetering zonder invloed op de kwalificaties.

Partijen werden van het voorgaande ingelicht en hebben zich op de nieuwe kwalificaties verdedigd.

2. Verval van de strafvordering

1. Artikel 146, derde lid van het Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna DRO) zoals gewijzigd door artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003 en in de mate dat het niet vernietigd werd door het Grondwettelijk Hof bij arrest nr. van 19 januari 2005, bepaalde reeds dat het misdrijf van in stand houden van de inbreuken bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° nog slechts strafbaar is voor zover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik gelegen zijn in de ruimtelijke kwetsbare gebieden.

De oprit bevond zich op het tijdstip van de verwijzing door de raadkamer niet in ruimtelijk kwetsbaar gebied. De instandhouding ervan was reeds onder het DRO niet langer strafbaar was (artikel 146, vierde lid). Het verval van de strafvordering diende reeds te worden vastgesteld voor wat betreft de tenlastelegging sub B 1 in hoofde van beklaagde

De parking was op het tijdstip van de verwijzing door de raadkamer gesitueerd in een ruimtelijk kwetsbaar gebied, namelijk in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied (zie artikel 146, lid 3 DRO). Het standpunt van de verdediging kan niet gevolgd worden, namelijk dat ook reeds onder het Decreet van 18 mei 1999 een landschappelijk waardevol agrarisch gebied niet als ruimtelijk kwetsbaar gebied kon beschouwd worden. Het volstaat te verwijzen naar de motivering van de aangepaste vordering van de Procureur-Generaal d.d. 23 maart 2009 en de daarin geciteerde rechtspraak die deze rechtbank tot de hare maakt. Indien dit onder het DRO reeds zo was geweest, dan was er geen uitdrukkelijke wetsbepaling meer nodig geweest (zie 1.1.2.10° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening).

De bepaling van artikel 146, derde lid DRO werd behouden en in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna Codex) overgenomen in het artikel 6.1.1, derde lid dat moet worden samen gelezen met artikel 6.1.2, dat een interpretatieregel bevat aangaande het Grondwettelijk arrest nr. Daarnaast wordt in artikel 1.1.2.10° Codex omschreven wat onder de ruimtelijk kwetsbare gebieden wordt begrepen.

Vanaf de inwerkingtreding van de Codex is geen vervolging meer mogelijk voor het instandhouden van illegale bouwwerken in landschappelijk waardevol agrarisch gebied nu dit niet langer als een ruimtelijk kwetsbaar gebied beschouwd wordt.

Bij toepassing van artikel 2, 2° lid Strafwetboek, dient te worden vastgesteld dat de aan beklaagde ten laste gelegde feiten sub B2 en de aan beklaagden en sub IIA2, IIB en IIC sinds 1 september 2009 niet langer kunnen bestraft worden. Het verval van de strafvordering dient te worden vastgesteld.

2. Nu voormelde feiten niet langer strafbaar zijn, dient de rechtbank te onderzoeken of de bouwmisdrijven sub A1 en A2 in hoofde van beklaagde en de bouwmisdrijven sub IA1 en IIA1 in hoofde van beklaagden en niet verjaard zijn. Er kan immers geen éénheid van opzet meer worden

weehouden tussen de instandhouding en het bouwmisdrijf zelf nu de instandhouding niet langer strafbaar is (vgl. Verstraeten, R., Handboek Strafvordering, Maklu, 2005, n° 214).

De rechtbank stelt vast dat het aanvankelijk proces-verbaal van 28 februari 2002 dateert. Uit het strafdossier blijkt dat de parking werd aangelegd in de loop van 1993.

De rechtbank stelt vast dat er een handelshuurovereenkomst werd afgesloten tussen en partijen op 21 juni 1993, met ingang op 1 augustus 1993 om te eindigen op 31 juli 2002. Partijen hebben zich in deze huurovereenkomst verbonden om op eigen kosten een parking aan te leggen met toestemming van en dit zonder vergoeding op het einde van de handelshuurovereenkomst. Deze werken dienden uitgevoerd te worden vanaf het ogenblik dat de handelshuurovereenkomst een aanvang nam.

De kwestieuze bouwmisdrijven – zowel de verharding van de oprit als de aanleg van de parking – zijn aflopende misdrijven. Overeenkomstig de inleidende akte wordt het bouwmisdrijf gesitueerd op een niet nader bepaald tijdstip tussen 1 augustus 1993 en 1 januari 1994. Indien 1 januari 1994 als uiterste datum wordt genomen (cfr. besluiten impliceert dit dat de bouwmisdrijven verjaard zijn op 31 december 1999.

Dit impliceert dat de tenlastelegging sub A 1 en A 2 in hoofde van beklaagde en de misdrijven sub IA1 en IA1 in hoofde van beklaagden in verjaard zijn. Het verval van de strafvordering dient te worden vastgesteld.

3. Herstelvordering

1. Bij schrijven d.d. 30 mei 2002 heeft de stedenbouwkundige inspecteur overeenkomstig artikel 149 DRO de herstellvordering ingeleid ten aanzien van
Tevens werd het herstel in de oorspronkelijke toestand gevorderd.

De herstelmaatregel werd als volgt gemotiveerd: *“De parking is volgens het gewestplan gesitueerd in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Agrarische gebieden zijn bestemd voor landbouw in de ruime zin. Landschappelijke waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsonwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen. De aangelegde parking heeft geen enkele landbouwfunctie en is aldus strijdig met planologische voorschriften. De parking tast de schoonheidswaarde van het gebied aan en brengt de goede stedenbouwkundige aanleg van het gebied in het gedrang. De verharde parking is planologisch-stedenbouwkundig onaanvaardbaar.”*

In zijn schrijven d.d. 15 december 2005 heeft de stedenbouwkundige inspecteur de herstellvordering gepreciseerd en ook gericht ten aanzien van beklaagden en

“Hoewel de herstellvordering van 30 mei 2002 formeel slechts tegen werd ingesteld, is er geen beletsel dat bij het verder uitoefenen van de strafvordering door het openbaar Ministerie deze herstellvordering mede gericht wordt tegen de echtgenoten. Een herstellvordering dient immers niet tegen een bepaalde persoon te worden gericht. De herstellvordering geschiedt in rem en aan elke beklaagde tegen wie het stedenbouwmisdrijf bewezen wordt verklaard kan het herstel van de plaats in de oorspronkelijke staat worden bevelen (zie DEBERSAQUES, in De sanctionering van stedenbouwmisdrijven, die Keure, 2001, nr. 241 p. 145). De uitgebrachte herstellvordering dient zo begrepen te worden dat daaronder ook de verwijdering van de aangelegde toegangsweg wordt begrepen. De verwijdering van de parking impliceert immers noodzakelijkerwijze ook de verwijdering van de weg die naar de parking leidt.”

De Codex herneemt in artikel 6.1.41 § 4 de bepaling van artikel 149 § 2 DRO volgens de welke een herstellvordering door het bestuur bij gewone brief wordt ingeleid bij het Openbaar Ministerie. Evenwel wordt in de Memorie van Toelichting bepaald dat de zaak hiermee niet automatisch aanhangig wordt gemaakt bij de correctionele rechtbank aangezien hiervoor bijvoorbeeld een dagvaarding is vereist (zie ook DE CUYPER, W., HUYGENS T., RENTMEESTERS E. en WALGRAEVE S., De ruimtelijke ordening opnieuw geordend, Tijdschrift voor Milieurecht, 2009, p. 554, voetnoot 305).

Voor zover het bestuur een daartoe strekkende vordering heeft geformuleerd, is het openbaar ministerie krachtens artikel 138bis Ger.W. bevoegd om de herstellvordering voor de strafrechter uit te oefenen (zie Cass., 2^e kamer, 8 september 2009, conclusies

Dit impliceert dat de herstellvordering werd ingesteld op 26 januari 2007, met name het tijdstip dat de Procureur des Konings zijn vordering tot verwijzing van beklaagden naar de correctionele rechtbank heeft genomen.

De herstellvordering werd regelmatig ingesteld voor de inbreuken sub A 1, A 2 en B 2 wat betreft en IA1, IIA1, IIA2, IIB en IIC zoals gekwalificeerd door de Kamer van Inbesluidigingstelling wat betreft en Op het ogenblik van het instellen van de herstellvordering d.d. 26 januari 2007 was de strafvordering voor deze misdrijven gelegen in ruimtelijk kwetsbaar gebied nog niet verjaard (voortgezet misdrijf) en waren deze feiten nog steeds strafbaar. De herstellvordering kan geen betrekking hebben op het instandhouden van de verharde toegangsweg (initiële tenlastelegging sub B 1 zoals weerhouden in de eindvordering) aangezien de herstellvordering werd ingesteld na de inwerkingtreding van het nieuwe artikel 146, derde lid DRO op 22 augustus 2003. Hierdoor werd het instandhouden buiten ruimtelijk kwetsbaar gebied gelet op de ligging van de verharde toegangsweg (tenlastelegging B 1 wat betreft niet langer strafbaar werd gesteld. Wat beklaagden en betreft, dient te worden opgemerkt dat de Kamer van Inbesluidigingstelling deze tenlastelegging sub B 1 zoals voorzien in de eindvordering niet weerhouden heeft op vordering van de procureur-generaal.

Aangezien de herstellvordering in rem werkt, dient te worden besloten dat de herstellvordering zowel tegen als tegen en is gericht (ctr. schrijven stedenbouwkundig inspecteur d.d. 15 december 2005)

2. De rechtbank stelt vast dat beklaagden zowel vervolgd worden voor de oprichting als voor de instandhouding van bouwmisdrijven. In artikel 6.1.1. 3^e lid van de Codex wordt de strafbaarstelling van het instandhoudingsmisdrijf buiten een ruimtelijk kwetsbaar gebied opgeheven. Er dient onderzocht te worden wat de gevolgen hiervan zijn voor de herstellvordering.

Artikel 6.1.1.,4^e lid bepaalt het volgende : *"Een herstellvordering die door de stedenbouwkundige inspecteur of het college van burgemeester en schepenen is ingesteld op grond van de instandhouding van handelingen, kan vanaf 1 september 2009 niet langer worden ingewilligd indien deze instandhouding op het ogenblik van de uitspraak niet meer strafbaar is"*

Het Hof van Cassatie heeft in een arrest van 20 januari 2004 geoordeeld dat het standpunt dat de strafrechter bevoegd blijft om uitspraak te doen over de burgerlijke vordering uit een opgeheven misdrijf waarvoor de strafvordering is vervallen, ook van toepassing is op de

herstelvordering (zie arrest nr. www.juridat.be). Nadien werd meermaals geoordeeld dat de opheffing van het strafbare karakter van het misdrijf van instandhouding alleen het verval van de op dat misdrijf gesteunde strafvordering tot gevolg heeft en dat bij ontstentenis van andersluidende bepaling, deze wijziging niet meebrengt dat de instandhouding, die strafbaar was in de periode waarin zij plaatsvond, niet langer de grondslag kan uitmaken van een herstelvordering, noch dat de strafrechter voor wie de herstelvordering werd ingesteld op het ogenblik dat de instandhouding nog strafbaar was, daardoor zijn bevoegdheid verliest (Cass. 13 december 2005, www.cass.be); zie ook Cass. 10 oktober 2006, Cass. 5 september 2006, Cass. 2 mei 2006, Cass. 13 september 2007, TROS 2007, afl. 48, 374 en Cass. 23 september 2008, N.C., 2009, p. 195).

De rechtbank stelt vast dat artikel 6.1.1. 4° lid Codex slechts in één hypothese uitdrukkelijk in het verval van de herstelvordering voorziet, met name wanneer alleen vervolgd wordt voor het instandhouden van een bouwmisdrijf dat op het ogenblik van de uitspraak niet langer strafbaar is. Daarentegen wordt in de Codex het verval van de herstelvordering niet wettelijk geregeld in de hypothese dat er vervolgd wordt voor zowel het plegen als het instandhouden van het bouwmisdrijf. Wanneer op het ogenblik van de uitspraak, het misdrijf van instandhouden niet meer strafbaar is, kan naar het oordeel van de rechtbank toch nog uitspraak worden gedaan over de herstelvordering indien het plegen van het misdrijf strafbaar was op het ogenblik dat de herstelvordering werd ingesteld. Het verjaren van het plegen van het misdrijf tijdens de procedure verhindert bijgevolg niet dat er uitspraak kan worden gedaan over een regelmatig ingestelde herstelvordering die werd gesteund op zowel het plegen als het instandhouden van het bouwmisdrijf (vgl. ROELANDTS B. en DEFOORT Pieter-Jan, "Eerste commentaar Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening", TROS nr. 54, p. 178).

De rechtbank meent dat zij rechtsgeldig gevat is om uitspraak te doen over de herstelvordering voor zover gesteund op de tenlasteleggingen sub A 1, A 2 en B 2 wat betreft en IA1, IIA1, IIA2, IIB en IIC wat betreft beklagden

3. De rechtbank stelt vast dat de herstelvordering in eerste instantie betrekking heeft op het herstel in de oorspronkelijke staat van de parking die is gesitueerd in waardevol agrarisch gebied en nadien ook werd uitgebreid naar de toegangsweg.

De rechtbank kan de herstelvordering op haar wettigheid toetsen en onderzoeken of ze strookt met de wet dan wel of ze op machtsoverschrijding of machtsafwendings berust. Er kan enkel worden nagegaan of de beslissing tot herstel van de plaats in de vorige toestand uitsluitend met het oog op een goede ruimtelijke ordening werd genomen; de rechter moet de vordering die steunt op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van een goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, zonder gevolg laten (Cass. 2ek, 18 maart 2008 (www.cass.be)).

Wanneer de wettigheid van de vordering tot herstel wordt aangevochten, dient de rechter in het bijzonder na te gaan of deze vordering niet kennelijk onredelijk is. Er moet immers worden afgewogen of geen andere herstelmaatregel noodzakelijk is, dit onder meer op de grond van de aard van de overtreding, de omvang en de aantasting van de goede ruimtelijke ordening en het voordeel dat voor de ruimtelijke ordening ontstaat door het herstel van de plaats in de vorige toestand tegenover de last die daaruit voor de overtreder voortvloeit (Cass. (2ek) d.d. 10 februari 2009, TROS 2009/55).

Evenwel mag de rechter zich niet in de plaats stellen van het bestuur inzake de keuze van de te vorderen herstelmaatregel, want anders zou het beginsel van de scheiding van de machten worden geschonden.

De rechtbank stelt vast dat destijds de toelating heeft bekomen om in een restaurant met een zekere capaciteit op een landelijke locatie uit te baten. Uit de beshuiten van de burgerlijke partijen blijkt dat er ook feesten en recepties worden georganiseerd. Een restaurant van een zekere omvang impliceert ook verkeer van en naar het restaurant en dus ook de aanwezigheid van voertuigen in de onmiddellijke omgeving van het restaurant. De plaatsgesteldheid laat blijkbaar niet toe om op straat te parkeren zoals op de zitting werd uiteengezet. Zelfs indien de voertuigen in een onmiddellijke omgeving van het restaurant kunnen parkeren, dan zorgt dit voor overlast en hinder voor alle omwonenden hetgeen een goede ruimtelijke ordening evenmin ten goede komt. Ook de verkeersveiligheid in een landelijk gebied wordt hierdoor geschaad nu de auto's zich overal zouden parkeren. Ook de uitoefening van landbouwactiviteiten kunnen hierdoor in het gedrang komen. Vanuit stedenbouwkundig oogpunt en de goede ruimtelijke ordening vanuit een breder perspectief gezien (omgeving restaurant) is het nut van deze herstelmaatregel niet voldoende aangetoond.

In deze omstandigheid meent de rechtbank dat deze herstellvordering gericht tegen ongegrond is nu de gevorderde herstelmaatregel de redelijkheidstoets niet kan doorstaan. Het komt de rechtbank niet toe om te bepalen welke herstelmaatregel dan wel gepast voorkomt.

In elk geval meent de rechtbank dat de uitbreiding van de herstellvordering bij schrijven d.d. 15 december 2005 – verder uitoenevend door de procureur des Konings - en gericht tegen beklagden kennelijk onredelijk is gelet op de verplichting om de (illegale) werken uit te voeren in het kader van de handelshuurovereenkomst die ondertussen werd beëindigd.

4. De burgerlijke vordering

1. De rechtbank stelt vast dat op 2 oktober 2003 door de burgerlijke partijen klacht met burgerlijke partijstelling werd neergelegd ten aanzien van voor onder meer het in standhouden en aanleggen van een uitgebreide parking in asfalt.

De burgerlijke vordering ten aanzien van werd tijdig gesteld wat betreft de tenlasteleggingen sub A 1, A 2 en B 2. Op het ogenblik van de burgerlijke partijstelling waren deze feiten nog niet verjaard nu de bouwovertradingen gesitueerd waren in ruimtelijk kwetsbaar gebied en er eenheid van opzet kan aanvaard worden met het bouwmisdrijf inzake het oprichten van de verharde toegangsweg (tenlastelegging sub A 1). De burgerlijke vordering kan niet worden gesteund op het instandhouden van de verharde toegangsweg (tenlastelegging sub B 1). De burgerlijke partijstelling dateert immers van na de inwerkingtreding van het nieuwe artikel 146, derde lid DRO op 22 augustus 2003 dat het instandhouden buiten ruimtelijk kwetsbaar gebied niet langer strafbaar stelde (tenlastelegging B 1).

2. Zoals hiervoor reeds gesteld is ondertussen de Codex in werking getreden waarbij agrarisch waardevolle gebieden thans niet meer worden beschouwd als ruimtelijke kwetsbare gebieden. Dit heeft tot gevolg dat de instandhoudingsmisdrijven niet langer strafbaar is.

De zaak werd na verwijzing door de Kamer van Inbeschuldigingstelling (arrest d.d. 2 april 2009 na verwijzing door de raadkamer op 27 april 2009) ingeleid op 8 september 2009. De rechtbank stelt vast dat de burgerlijke partijen zich tijdens het gerechtelijk onderzoek of bij de verwijzing niet als burgerlijke partij hebben gemanifesteerd ten aanzien van partijen. Dit blijkt ook niet uit het zittingsblad van de raadkamer d.d. 26 april 2007. De rechtbank kan alleen maar besluiten dat partijen zich pas burgerlijke partij hebben gesteld nadat de zaak ten gronde werd ingeleid en dus na de inwerkingtreding van de Codex.

Dit impliceert dat de burgerlijke vordering van partijen voor zover gericht tegen onontvankelijk is nu de tenlasteleggingen niet langer strafbaar of verjaard zijn (zie *intra*).

Dit leidt er echter niet toe dat de burgerlijke partijen een rechtspleegingsverzoeking zouden verschuldigd zijn aan partijen nu er geen wettelijke basis aanwezig is. Artikel 162bis Sv. is niet van toepassing nu er door de burgerlijke partijen niet tot een rechtstreekse dagvaarding is overgegaan.

3. De burgerlijke partijstelling van tegen dient de facto te worden gekwalificeerd als een tussenvordering in vrijwaring.

Deze vordering is onontvankelijk nu deze gesteund is op contractuele verplichtingen (handelshuurovereenkomst) en niet op het misdrijf zelf. zijn immers niet het slachtoffer van een misdrijf dat werd gepleegd door. Bovendien is de tussenkomst van derden in strafzaken strikt gereguleerd en kan dit enkel gebeuren wanneer er hiertoe een uitdrukkelijke wettelijke basis is.

4. De burgerlijke vordering van partijen is enkel ontvankelijk voor zover gericht tegen en enkel wat betreft de tenlasteleggingen sub A 1, A 2 en B 2.

In de laatste besluiten neergelegd op de zitting d.d. 23 maart 2010 wordt een morele schadevergoeding van 15.000 euro gevorderd wegens genotstoornis in het verleden, verkoop van de woning met minwaarde omwille van het uitzicht op de parking en lawaai en gedwongen verhuis omwille van jarenlange procedure en lawaai.

Er kan niet betwist worden dat de burgerlijke partijen al die jaren werden geconfronteerd met een bouwovertreiding, met name een niet-vergunde parking in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Er worden anderzijds geen stukken neergelegd waaruit blijkt dat de woning met minwaarde zou zijn verkocht. De morele schade kan daarom thans slechts provisioneel begroot worden op 750 euro.

OM DEZE REDENEN**DE RECHTBANK**

bij toepassing van de wettelijke bepalingen, met name de artikelen :

- 154, 161, 162, 162bis, 182, 185, 189, 190, 194 en 195 van het Wetboek van Strafvordering ;
- 3, 4, 21 tot 26 en 28 van de wet van 17 april 1878, houdende de voorafgaande titel van het wetboek van strafvordering;
- 2, lid 2, 44, 45, 50, 65 lid 1, 66 en 100 Strafwetboek;
- 44 § 1-1°, 45 § 4, 64 en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van stedenbouw;
- 42 § 1, 43 § 4, 66 en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996;
- 1, 2, 99 § 1, 1° en § 3, 146 eerste lid -1°, 3° en 7°, 146 derde en vierde lid, 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999;
- 1.1.2.10°, 4.2.1.1°; 4.2.1.5° b; 6.1.1. lid 1, 1° en 3° ; 6.1.1. lid 3 en 4; 6.1.2 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
- 138bis Gerechtelijk Wetboek;
- 1382 Burgerlijk wetboek ;
- 11, 12, 16, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

RECHTDOENDE NA TEGENSPRAAK

OP STRAFGEBIED

Aanvulling en verbetering van de inleidende akte

Wat betreft

dient de inleidende akte te worden aangevuld als volgt:

volgt:

- wat de feiten sub A 1 betreft, bij inbreuk op artikel 4.2.1.1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, thans strafbaar gesteld door artikel 6.1.1. lid 1, 1° en artikel 6.1.1. lid 1, 3° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (als eigenaar toestaan of aanvaarden dat de feiten sub 4.2.1 worden gepleegd, voortgezet of in stand gehouden);
- wat de feiten sub A 2 betreft, bij inbreuk op artikel 4.2.1.5° b), thans strafbaar gesteld door artikel 6.1.1. lid 1, 1° en artikel 6.1.1. lid 1, 3° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (als eigenaar toestaan of aanvaarden dat de feiten sub 4.2.1 worden gepleegd, voortgezet of in stand gehouden);
- wat de feiten sub B 1 betreft, bij inbreuk op artikel 4.2.1.1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, thans niet langer strafbaar gesteld gezien artikel 6.1.1. lid 3 en 6.1.2 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
- wat de feiten van de tenlastelegging sub B 2 betreft, bij inbreuk op artikel 4.2.1.5° b) Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, thans niet langer strafbaar gesteld gezien artikel 6.1.1. lid 3 en 6.1.2 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Wat betreft

dient de inleidende akte te

worden aangevuld als volgt:

- "de feiten sub IA1 op het ogenblik van de dagstelling strafbaar gesteld door de artikelen 1, 2, 99 § 1, 1°, 146 eerste lid-1°, 3° en 7°, 146 derde en vierde lid, 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 (BS 8 juni 1999) en thans als inbreuk op artikel 4.2.1.1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, strafbaar gesteld door artikel 6.1.1. lid 1, 1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
- "de feiten sub IIA1 en IIA2 op het ogenblik van de dagstelling strafbaar gesteld door de artikelen 1, 2, 99 § 1, 1°, 146 eerste lid-1°, 3° en 7°, 146 derde en vierde lid, 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 (BS 8 juni 1999) en :
  - * wat betreft de feiten sub IIA1 als inbreuk op artikel 4.2.1.5° b) Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, thans strafbaar gesteld door artikel 6.1.1. lid 1, 1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
  - * wat betreft de feiten sub IIA2, thans niet langer strafbaar gesteld gezien artikel 6.1.1. lid 3 en 6.1.2 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
- "de feiten sub IIB en IIC op het ogenblik van de dagstelling strafbaar gesteld door de artikelen 1, 2, 99 § 1, 1°, 146 eerste lid-1°, 3° en 7°, 146 derde en vierde lid, 147, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 (BS 8 juni 1999) en thans niet langer strafbaar gesteld gezien artikel 6.1.1. lid 3 en 6.1.2 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Wat betreft

dient de datum

tenlastelegging IIA2 te worden verbeterd als volgt: 24 maart 1997 in plaats van 24 maart 2007

Wat betreft _____

Stelt vast dat de feiten van de aangevulde tenlasteleggingen sub B1 en B2 niet langer strafbaar zijn en stelt het verval van de strafvordering vast in hoofde van

Stelt vast dat de feiten van de aangevulde tenlasteleggingen sub A 1 en A 2 thans verjaard zijn en stelt het verval van de strafvordering vast in hoofde van

Legt de kosten van de strafvordering ten laste van de Belgische Staat bedragende 335,99 EURO.

Wat betreft _____

en _____

Stelt vast dat de feiten van de aangevulde tenlasteleggingen sub IIA2 (en ook verbeterd), IIB en IIC niet langer strafbaar zijn en stelt het verval van de strafvordering vast in hoofde van
en

Stelt vast dat de feiten van de aangevulde tenlasteleggingen sub IA1 en IIA1 verjaard zijn en stelt het verval van de strafvordering vast in hoofde van _____ en

Legt de kosten van de strafvordering ten laste van de Belgische Staat bedragende 49,94 EURO

Wat betreft de HERSTELVORDERING

Verklaart de herstellvordering van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur ontvankelijk wat betreft _____ op basis van de aangevulde tenlasteleggingen sub A 1, A 2 en B 2) en wijst deze herstellvordering af als ongegrond;

Verklaart de herstellvordering van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur ontvankelijk wat betreft _____ (op basis van de aangevulde tenlasteleggingen sub IA1, IIA1 en IIA2, IIB en IIC) en wijst elke herstellvordering af als ongegrond.

Wat betreft de KANTMELDING

Beveelt dat huidig vonnis op de kant van de overgeschreven dagvaarding ingeschreven zal worden op de wijze bepaald in artikel 84 van de Hypotheekwet (hypotheekkantoor onder referentnummer

OP BURGERLIJK GEBIED
----

* Verklaart de burgerlijke vordering van
ontvankelijk ten aanzien van _____ op basis van de aangevulde
 tenlasteleggingen sub A1, A2 en B2 en *onontvankelijk* ten aanzien van _____

Veroordeelt dienvolgens _____ tot betaling aan _____
 tot betaling van een *provisionele morele schadevergoeding* van
 750 euro op een geschatte eis van 15.000 euro, te vermeerderen met de gerechtelijke intresten
 vanaf heden tot de dag der algehele betaling.

Wijst het meer of anders gevorderde in huidige staat van het geding af als ongegrond;

Houdt de beslissing over de kosten aan;

* Verklaart de burgerlijke vordering tot vrijwaring ingesteld door _____
 en _____ tegen _____ *onontvankelijk*.

Vonnis uitgesproken tijdens de openbare terechtzitting waar zetelden:

Alleenzettelend Rechter,

Substituut-Procureur des Konings,

Afgevaardigd griffier

(goedgekeurd de doorhaling van / lijnen en / woorden)